

 <p>ЦДУ Центральноукраїнський державний університет імені Володимира Винниченка</p>	Силабус навчальної дисципліни			
	Назва дисципліни <i>Лінгвістична сугестія в інформаційному дискурсі</i>			
	Статус дисципліни Вибірковий компонент			
Галузь знань	<i>03 Гуманітарні науки</i>			
Спеціальність	<i>035 Філологія</i>			
Освітня програма	<i>Освітня програма: Філологія (українська мова та література)</i>			
Рівень вищої освіти	третій (освітньо-науковий)			
Форма навчання	денна, заочна			
Курс	2			
Семестр	4			
Обсяг дисципліни	Кредити	3,5	Години	105 год.
	Лекційні			20 год.
	Практичні/семінарські			16 год.
	Консультації			–
	Самостійна робота			69 год.
Семестровий контроль	залік			
Викладач	Кирилюк Ольга Леонідівна , доктор філологічних наук, доцент кафедри української філології та журналістики, доцент			
Контактна інформація	o.l.kyryliuk@cuspu.edu.ua			
Кафедра	української філології та журналістики			
Факультет	української філології, іноземних мов та соціальних комунікацій			
Предмет навчання	Предметом навчання є засоби лінгвістичної сугестії в інформаційному дискурсі, механізми їх впливу на свідомість, а також нарративні, стилістичні, семантичні та прагматичні характеристики мовної маніпуляції в медіа, публічній комунікації, політичному та соціальному дискурсі			
Мета	сформувати системне розуміння механізмів лінгвістичної сугестії в інформаційному дискурсі, поглибити знання про мовні засоби впливу в сучасному медійному полі, а також розвинути здатність самостійно здійснювати комплексні наукові дослідження сугестивних практик. Завдання: 1) розкрити теоретико-методологічні засади дослідження лінгвістичної сугестії в межах сучасної лінгвістики; 2) проаналізувати мовні маркери та стратегії прихованого впливу (лексичні, граматичні, прагматичні, риторичні тощо); 3) сформувати навички критичного аналізу інформаційних текстів із виявленням маніпулятивних і сугестивних механізмів;			

	<p>4) ознайомити із сучасними методами дослідження сугестивних практик (дискурс-аналіз, моделювання фреймових мереж тощо);</p> <p>5) розвинути здатність реалізовувати власні наукові дослідження в галузі лінгвістики впливу;</p> <p>6) сформувані вміння інтегрувати результати аналізу у власну дисертаційну проблематику.</p>
Компетентності	<p>У результаті вивчення навчальної дисципліни у студента мають бути сформовані такі компетентності:</p> <p>Здатність застосовувати знання у нових дослідницьких ситуаціях.</p> <p>Здатність працювати з великими масивами інформації та цифровими ресурсами.</p> <p>Здатність застосовувати сучасні лінгвістичні теорії до аналізу інформаційного дискурсу.</p> <p>Здатність ідентифікувати та інтерпретувати сугестивні механізми в текстах різних жанрів.</p> <p>Здатність використовувати міждисциплінарні методи аналізу мовного впливу.</p> <p>Здатність розробляти й реалізовувати авторський науковий проєкт у сфері лінгвістики впливу.</p>
Програмні результати	<p>Демонструвати системне знання теорії лінгвістичної сугестії, сучасних моделей впливу на реципієнта в межах інформаційного дискурсу та міждисциплінарних підходів до дослідження мовного впливу.</p> <p>Ідентифікувати, класифікувати та інтерпретувати мовні маркери сугестивності (лексичні, граматичні, синтаксичні, прагматичні, стилістичні) з урахуванням когнітивних, соціальних і комунікативних чинників.</p> <p>Застосовувати сучасні якісні й кількісні методи аналізу дискурсу (дискурс-аналіз, корпусний аналіз, контент-аналіз, когнітивне моделювання фреймових мереж тощо) у власному науковому дослідженні.</p> <p>Узагальнювати, інтерпретувати та критично оцінювати отримані результати з позицій сучасної лінгвістичної теорії та (за потреби) інтегрувати їх у власну дисертаційну проблематику.</p>
Зміст дисципліни	<p style="text-align: center;">ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1</p> <p style="text-align: center;">ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ЛІНГВІСТИЧНОЇ СУГЕСТІЇ</p> <p style="text-align: center;">Тема 1. Лінгвістична сугестія як об'єкт міждисциплінарного дослідження.</p> <p>Історія становлення теорії сугестії в мовознавстві. Психолінгвістичні та когнітивні підходи до мовного впливу. Сугестія, переконування, маніпуляція: співвідношення понять. Комунікативна інтенція та перлокутивний ефект. Етичні та правові аспекти мовного впливу.</p> <p style="text-align: center;">Тема 2. Інформаційний дискурс у сучасному комунікативному просторі</p> <p>Типологія інформаційного дискурсу. Структурно-семантичні характеристики інформаційних текстів.</p>

Інтердискурсивність та мультимодальність. Цифрове середовище як простір трансформації дискурсивних практик.

Тема 3. Когнітивні механізми сугестивного впливу.

Фреймування та концептуалізація. Концептуальна метафора як когнітивний інструмент впливу. Пресупозиції, імплікатури. Емоційна аргументація та когнітивні викривлення. Мовні тригери, повтор, ритмізація, акцентуація.

Тема 4. Мовні маркери сугестивності

Лінгвальні засоби впливу: лексичні (оцінна лексика, евфемізація та дисфемізація тощо); граматичні (зокрема синтаксичні – еліпсис, парцеляція, риторичні конструкції); прагматичні (модальність, апелятивність, інтенсифікатори); стилістичні та риторичні прийоми впливу.

Тема 5. Сугестивні стратегії в сучасному інформаційному просторі

Стратегії легітимації та делегітимації. Поляризація та створення образу «іншого». Дискурсивне конструювання кризи. Інформаційні кампанії та мовні сценарії впливу. Особливості сугестії в соціальних мережах.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2

МЕТОДОЛОГІЯ ДОСЛІДЖЕННЯ ТА ПРИКЛАДНИЙ АНАЛІЗ

Тема 6. Методологія аналізу сугестивних практик

Критичний дискурс-аналіз: принципи та етапи. Корпусна лінгвістика в дослідженні мовного впливу. Кількісні методи та статистична верифікація результатів. Контент-аналіз та фрейм-аналіз.

Тема 7. Лінгвістична експертиза інформаційних матеріалів

Принципи експертного аналізу. Виявлення маніпулятивних стратегій. Оцінка потенційного перлокутивного ефекту. Підготовка експертного висновку.

Тема 8. Лінгвістичні механізми впливу в умовах інформаційної агресії росії проти України

Інформаційна війна як форма гібридного протистояння: мовний вимір. Дискурсивні стратегії легітимації агресії. Конструювання образу «ворога» та мова дегуманізації. Фреймування подій війни: термінологічні підміни, евфемізація, дисфемізація, семантичні зсуви тощо. Наративні сценарії пропаганди та їх мовна реалізація. Меметизація інформаційний повідомлень. Когнітивні та емоційні тригери в умовах кризової комунікації

Тема 9. Методи виявлення сугестивних стратегій у воєнному дискурсі та способи протидії

Критичний аналіз пропагандистських повідомлень. Лінгвістичні маркери дезінформації та маніпулятивного фреймування. Дискурсивна деконструкція пропагандистських повідомлень. Порівняльний аналіз українського та російського інформаційних дискурсів. Лінгвістична експертиза матеріалів із ознаками інформаційно-психологічного впливу. Академічна етика дослідження воєнного дискурсу. Роль філолога як експерта у сфері інформаційної безпеки

Тема 10. Індивідуальний науковий проєкт

Формулювання дослідницької проблеми та гіпотези. Обґрунтування теоретичної бази. Розроблення схеми

дослідження. Аналіз емпіричного матеріалу. Публічна презентація та фахове обговорення результатів.

Критерії оцінювання роботи студентів

Форми та методи оцінювання

Оцінювання здійснюється з урахуванням принципів прозорості, об'єктивності та академічної доброчесності.

1. *Поточний контроль*: усне опитування; участь у дискусіях; виконання аналітичних і практичних завдань; перевірка письмових робіт - презентацій, кейс-аналізів тощо.

2. *Оцінювання самостійної роботи*: аналіз виконаних завдань; оцінювання аналітичної глибини й аргументованості; перевірка здатності застосовувати теоретичні положення на практиці.

3. *Підсумковий контроль*: залік (на основі отриманих протягом семестру балів)

Застосовуються кілька **видів контролю знань**:

Поточний контроль на практичних заняттях (через усні відповіді) або на консультаціях (при відпрацюванні пропущених занять чи за бажання підвищити попереднє оцінювання) – **7 практичних по 10 балів**.

Із них:

Усна відповідь під час заняття – до 5 балів

Письмова робота (завдання на занятті) – до 5 балів

1. Усна відповідь під час практичного заняття (до 5 балів)

Оцінюється участь студента в обговоренні, усні відповіді на запитання викладача, коментарі до матеріалу.

5 балів – повна, логічна, аргументована відповідь; коректне використання термінології; активна участь у дискусії.

4 бали – правильна відповідь із незначними неточностями; загалом логічне викладення думок.

3 бали – часткова відповідь; поверхове розуміння матеріалу; відповіді переважно репродуктивні.

2 бали – фрагментарна відповідь; труднощі з формулюванням думки; плутанина в поняттях.

1 бал – поодинокі репліки без змістовного внеску.

0 балів – відсутність відповіді або повна некоректність.

2. Письмова робота на практичному занятті (до 5 балів)

Оцінюється виконання письмового завдання (аналіз тексту, аналіз відеоматеріалів, мініесе, укладання таблиць, схем тощо).

5 балів – завдання виконано повністю й правильно; аргументовані висновки; чітка структура.

4 бали – виконано правильно з незначними помилками.

3 бали – завдання виконано частково; є помилки або недопрацювання.

2 бали – формальне виконання; значні помилки.

	<p>1 бал – фрагментарне виконання без розуміння завдання.</p> <p>0 балів – завдання не виконано або порушено норми академічної доброчесності.</p> <p>Контрольна робота у вигляді представлення проєкту на останньому практичному занятті – 30 балів:</p> <p>1. Проведене дослідження (14 балів)</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Якість постановки проблеми та мети дослідження</i> – 3 бали Чітко сформульовані цілі, наукова новизна, актуальність теми. - <i>Методологія та аналітичні підходи</i> – 4 балів Обґрунтований вибір методів аналізу, коректне застосування лінгвістичних і когнітивних інструментів. - <i>Аргументація та обґрунтування висновків</i> – 4 балів Логічна побудова дослідження, правильне інтерпретування результатів, підтвердження фактами. - <i>Оригінальність та наукова самостійність</i> – 3 бали Нові підходи, власні ідеї, критичний аналіз джерел. <p>2. Презентація в аудиторії (8 балів)</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Структура та логіка виступу</i> – 3 балів Послідовне викладення проблеми, методів і результатів. - <i>Якість комунікації та візуальне оформлення</i> – 3 балів Зрозумілі слайди, використання схем/діаграм, чітке мовлення. - <i>Відповіді на запитання та обговорення</i> – 2 бали Вміння аргументовано пояснити методикау і результати дослідження. <p>3. Текст у вигляді тез доповіді (8 балів)</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Чіткість та лаконічність викладу</i> – 3 бали Тези структуровані, ключові ідеї виділені, відсутня надмірна деталізація. - <i>Наукова мова та термінологія</i> – 3 бали Коректне використання термінів «лінгвістична сугестія», «інформаційний дискурс», «когнітивні механізми» тощо. - <i>Дотримання вимог оформлення</i> – 2 бали Форматування, обсяг, посилання на джерела.
<p>Політика курсу</p>	<p>полягає у формуванні в здобувачів здатності критично оцінювати та аналізувати мовні засоби впливу в інформаційних текстах, розпізнавати маніпулятивні та сугестивні стратегії, застосовувати міждисциплінарні методи дослідження та розвивати етичну відповідальність під час роботи з інформацією в медійному та цифровому просторі. Курс поєднує поглиблену теоретичну підготовку та практичні навички самостійного наукового дослідження мовних стратегій впливу, критичного аналізу інформаційних текстів та розробки ефективних механізмів протидії деструктивним інформаційним впливам.</p>
<p>Інформаційне забезпечення</p>	<p>Методичне забезпечення Кирилюк О. Курс мультимедійних лекцій «Лінгвістична сугестія в інформаційному дискурсі». Кропивницький, 2025. Електронний ресурс.</p>

Кирилюк О. Битва за мозок: як вистояти й перемогти в інформаційній війні. Кропивницький: Імекс-ЛТД, 2024.

Інформаційні ресурси

Сугестія у сфері лінгвістичної проблематики

<https://dspace.onu.edu.ua/server/api/core/bitstreams/e2f37a47-0e5e4240-924b-20d0194fc0eb/content>

СУГЕСТІЯ ЯК ЗАСІБ МОВЛЕННСВОГО ВПЛИВУ

<https://lingvj.oa.edu.ua/articles/2015/n56/79.pdf>

Матеріали Одеської школи сугестивної лінгвістики

https://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/science/Paspor_NSH_Kov_alevskaya.pdf

Нейролінгвістичні методи програмування

<https://bdgpeople.com/blog/nejrolingvistichni-metodiprogramuvannya/>

Техніки НЛП <https://presa.com.ua/psykholohiia/nejrolingvistichne-programuvannya-shcho-tse-take-tekhniki-nejrolingvistichnogo-programuvannya.html>

Навчальні матеріали. <https://mon.gov.ua/osvita-2/zagalna-serednya-osvita/navchalni-materiali-programi-pidruchniki-ta-navchalno-metodichni-posibniki/navchalni-materiali-infomediyna-gramotnist-na-urokakh-mistetstva-dlya-uchniv-9-klasu>

НЛП. <https://mk.nmu.org.ua/en/source/psihprodt8.pdf>

Що таке НЛП? <https://druzy.com.ua/sho-take-nlp-tehniki-pravila-i-priiomi-neirolingvistichnogo-programyvannia/>

Техніки НЛП <https://presa.com.ua/psykholohiia/nejrolingvistichne-programuvannya-shcho-tse-take-tekhniki-nejrolingvistichnogo-programuvannya.html>

Енциклопедія практичної психології.
<http://psychologis.com.ua/suggestiya.htm>

Матеріально-технічне забезпечення

Авдиторія з наявними мультимедійними засобами, презентаційні матеріали, наукова література.

Для онлайн-навчання:

Google Classroom як основна платформа для розміщення навчальних матеріалів, презентацій, завдань, встановлення дедлайнів та комунікації зі студентами через коментарі й оголошення.

Google Meet для синхронних занять, який дозволяє проводити інтерактивні дискусії та відповіді на запитання в режимі реального часу.

Canva Whiteboard, де можна організовувати колективну роботу над візуальними проектами.

AI-асистенти для генерації візуальних прикладів й кількісного аналізу мовного матеріалу.